

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Οι δρόμοι της ανάκαμψης: τρία σενάρια για τις δεξιότητες και την αγορά εργασίας το 2025

Ανεξάρτητα από το πόσο καλά πηγαίνει η οικονομία, πρέπει ο καθένας να διαθέτει τις «σωστές» δεξιότητες

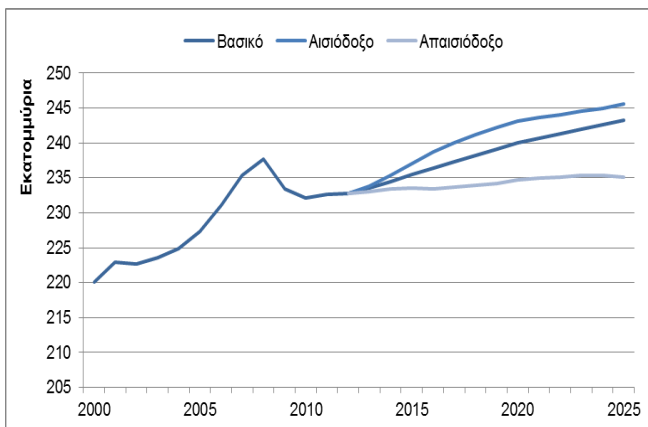
Όπως και σε προηγούμενες προγνώσεις του, το Cedefop προβλέπει σχετικά με την προσφορά και τη ζήτηση δεξιοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) ότι θα υπάρξει σταδιακή επιστροφή στην αύξηση των θέσεων εργασίας και ότι το εργατικό δυναμικό θα έχει μεγαλύτερο μέσο όρο ηλικίας αλλά και περισσότερα προσόντα. Ο χρονικός ορίζοντας της τελευταίας πρόγνωσης εκτείνεται πλέον έως το 2025 (αντί του 2020). Μία ακόμη διαφοροποίηση σε σχέση με τις προηγούμενες προγνώσεις είναι ότι φαίνεται να αυξάνεται με ταχύτερους ρυθμούς η ζήτηση για προσόντα υψηλού επιπέδου.

Τρία σενάρια για την επιστροφή στην αύξηση της απασχόλησης

Οι προγνώσεις εξετάζουν τρία σενάρια – βασικό, αισιόδοξο και απαισιόδοξο – για να δείξουν πώς ενδέχεται να επηρεάσουν την αγορά εργασίας έως το 2015 οι διαφορετικές οικονομικές συνθήκες. (Πλαίσιο 1).

Σύμφωνα με το βασικό σενάριο, το οποίο χρησιμοποιείται για τη διαμόρφωση των κύριων συμπερασμάτων των προγνώσεων, οι θέσεις εργασίας το 2025 στην ΕΕ των 27+ θα είναι 243 εκατομμύρια, έναντι 245,5 εκατομμυρίων που προβλέπει το αισιόδοξο σενάριο (Σχήμα 1).

Σχήμα 1: **Παρελθούσες και μελλοντικές προοπτικές απασχόλησης (ΕΕ-27+) 2000-25 (εκατ.)**

Η διαφορά είναι μικρή, γιατί ακόμη και σε περίπτωση ισχυρής ανάκαμψης θα απαιτηθεί χρόνος για να οδηγήσει η επιπλέον οικονομική δραστηριότητα σε υψηλότερη απασχόληση. Αντιθέτως, σύμφωνα με το απαισιόδοξο σενάριο η απασχόληση μειώνεται σημαντικά (235 εκατομμύρια θέσεις εργασίας), καθώς μια παρατεταμένη οικονομική ύφεση μπορεί

να μην σταματήσει εντελώς την ανάπτυξη των θέσεων εργασίας αλλά θα την περιορίσει δραστικά.

Πλαίσιο 1: Προσφορά και ζήτηση δεξιοτήτων το 2025 τρία σενάρια

Η τελευταία πρόγνωση ζήτησης και προσφοράς δεξιοτήτων για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρατείνει την περίοδο πρόβλεψης από το 2020 έως το 2025. Η πρόγνωση καλύπτει τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ, τη Νορβηγία και την Ελβετία, που στα σχήματα αναφέρονται ως ΕΕ-27+.

Τα τρία σενάρια λαμβάνουν υπ' όψιν τις παγκόσμιες οικονομικές εξελίξεις έως τον Οκτώβριο του 2012, τη βραχυπρόθεσμη μακροοικονομική πρόγνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις τελευταίες δημογραφικές προβλέψεις της Eurostat. Οι διαφορετικές παραδοχές για το κάθε σενάριο παρατίθενται στη συνέχεια.

Βασικό σενάριο: η συγκρατημένη οικονομική ανάκαμψη οδηγεί σε σταδιακή βελτίωση της εμπιστοσύνης. Η πρόσβαση σε δανεισμό γίνεται ευκολότερη, με αποτέλεσμα να αυξάνονται οι επενδύσεις και η καταναλωτική δαπάνη. Η σταθερά αυξανόμενη ζήτηση από χώρες εκτός Ευρώπης αυξάνει τις εξαγωγές και ο πληθωρισμός παραμένει εντός στόχων. Τα κράτη συνεχίζουν να μειώνουν το χρέος τους, ενώ τα υψηλότερα φορολογικά έσοδα ελαφρύνουν τις πιέσεις για περικοπές δαπανών. Τα επιτόκια παραμένουν χαμηλά. Το βασικό σενάριο χρησιμοποιείται για τη διαμόρφωση των κύριων συμπερασμάτων των προγνώσεων.

Αισιόδοξο σενάριο: η ταχύτερη οικονομική ανάπτυξη, η σημαντική βελτίωση της εμπιστοσύνης και η ευρεία επέκταση του δανεισμού οδηγούν στην αύξηση των επενδύσεων και της καταναλωτικής δαπάνης. Η ισχυρή οικονομική ανάκαμψη εκτός Ευρώπης ωφελεί όλους τους κλάδους και δίνει σημαντική ώθηση στις εξαγωγές. Η αυξανόμενη παγκόσμια ζήτηση ενισχύει τον πληθωρισμό, αλλά τα υψηλότερα φορολογικά έσοδα διευκολύνουν τις κυβερνήσεις στην ισοσκέλιση των προϋπολογισμών τους, γεγονός που ελαφρύνει τις πιέσεις στα επιτόκια.

Απαισιόδοξο σενάριο: η παρατεταμένη οικονομική ύφεση έχει ως επακόλουθο την επιδείνωση της εμπιστοσύνης. Η περιορισμένη πρόσβαση σε δανεισμό και η εργασιακή ανασφάλεια περιστέλλουν τις επενδύσεις και την καταναλωτική δαπάνη. Η παγκόσμια οικονομική ανάκαμψη είναι βραδεία και οι εξαγωγικές αγορές παραμένουν εύθραυστες. Η υποτονική ζήτηση μειώνει τον πληθωρισμό, αλλά τα προβλήματα κρατικού χρέους παραμένουν, εντείνοντας τις πιέσεις για αύξηση της φορολογίας και περικοπές δαπανών. Τα επιτόκια αυξάνονται για την αποτροπή νομισματικών κρίσεων.

Σύμφωνα με το βασικό σενάριο, η απασχόληση στην ΕΕ των 27+ αναμένεται να επιστρέψει στα προ κρίσεως επίπεδα μεταξύ 2017 και 2018. Σύμφωνα με το θετικό σενάριο αυτό θα γίνει μεταξύ 2015 και 2016, ενώ βάσει του αρνητικού σεναρίου, η απασχόληση θα εξακολουθεί να βρίσκεται κάτω από τα προ κρίσεως επίπεδα το 2025.

Από υπολογισμούς που βασίστηκαν στα στοιχεία των προγνώσεων, χωρίς αυτό να εμπίπτει στο κυρίως αντικείμενο των προγνώσεων, προκύπτει ότι σύμφωνα με το βασικό και το αισιόδοξο σενάριο η ΕΕ θα πετύχει ή θα φτάσει πολύ κοντά στο στόχο του 75% που έχει θέσει για την απασχόληση των ατόμων ηλικίας 20-64 ετών το 2020. Βάσει του απαισιόδοξου σεναρίου ο στόχος δεν θα επιτευχθεί, καθώς το ποσοστό απασχόλησης θα ανέλθει γύρω στο 72% το 2020 και στο 73% το 2025.

Ευκαιρίες απασχόλησης: όλοι οι τύποι επαγγελμάτων, όλοι οι τομείς, αλλά μεγαλύτερη ένταση δεξιοτήτων

Οι ευκαιρίες απασχόλησης περιλαμβάνουν τις νέες θέσεις εργασίας («ζήτηση λόγω επέκτασης») και τις θέσεις εργασίας που ανοίγουν όταν οι εργαζόμενοι συνταξιοδοτούνται ή εγκαταλείπουν την αγορά εργασίας («ζήτηση λόγω αντικατάστασης»).

Σε αντίθεση με τη ζήτηση λόγω επέκτασης που επηρεάζεται ως επί το πλείστον από το πόσο καλά πηγαίνει η οικονομία, ο αριθμός των ατόμων που εγκαταλείπουν την αγορά εργασίας επηρεάζεται κυρίως από τις δημογραφικές τάσεις και τις ηλικιακές συνταξιοδότησης. Λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις αυτές και το γεγονός ότι δεν χρειάζεται να αντικατασταθούν όλα τα άτομα που συνταξιοδοτούνται – και αν ναι, όχι απαραίτητα με άτομα με τις ίδιες ιδιότητες – προβλέπεται ότι θα χρειαστεί να αντικατασταθούν γύρω στα 103,5 εκατομμύρια άτομα που εγκαταλείπουν την αγορά εργασίας.

Σχήμα 2: Σύνολο ευκαιριών απασχόλησης, βασικό σενάριο (ΕΕ-27+) 2012-25 (σε χιλ.)

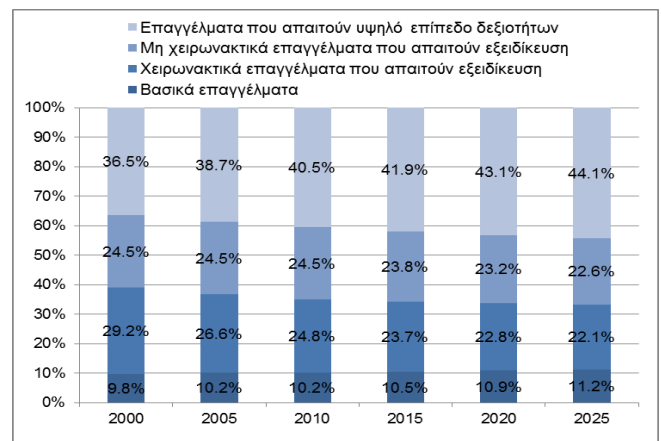
Ουσιαστικά, λοιπόν, στη διαφορά μεταξύ των σεναρίων αποτυπώνεται ο ρυθμός με τον οποίο η οικονομία παράγει νέες θέσεις εργασίας. Το βασικό σενάριο προβλέπει τη δημιουργία περίπου 114 εκατομμυρίων ευκαιριών απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων περίπου 10,5 εκατομμυρίων νέων θέσεων εργασίας. Ο αριθμός αυτός αυξάνεται σε 116 εκατομμύρια και άνω ευκαιρίες απασχόλησης, βάσει του αισιόδοξου σεναρίου, συμπεριλαμβανομένων περίπου 13 εκατομμυρίων νέων θέσεων εργασίας. Οι ευκαιρίες

απασχόλησης μειώνονται κατακόρυφα σε περίπου 106 εκατομμύρια βάσει του απαισιόδοξου σεναρίου, συμπεριλαμβανομένων περίπου 2,4 εκατομμυρίων νέων θέσεων εργασίας. Το μέγεθος της ζήτησης λόγω αντικατάστασης είναι τέτοιο που και τα τρία σενάρια προβλέπουν ευκαιρίες απασχόλησης σε όλα τα επαγγέλματα και όλα τα επίπεδα δεξιοτήτων (Σχήμα 2).

Οι νέες θέσεις εργασίας στην πλειονότητά τους θα προϋποθέτουν υψηλότερες δεξιότητες, εάν όχι πάντα προσόντα υψηλού επιπέδου. Περισσότερες θέσεις εργασίας προβλέπεται να δημιουργηθούν στην κατηγορία των τεχνικών και ασκούντων συναφή επαγγέλματα. Για πολλές θέσεις εργασίας στην κατηγορία αυτή, όπως ιδιοκτήτες/διαχειριστές μικρών επιχειρήσεων και αυτοαπασχολούμενοι τεχνίτες, μπορεί να μην απαιτούνται προσόντα υψηλού επιπέδου.

Οπωσδήποτε, η αναλογία των ατόμων που εργάζονται σε θέσεις εργασίας υψηλής εξειδίκευσης θα αυξηθεί. Το 2025 το 44,1% των απασχολούμενων θα εργάζεται σε θέσεις εργασίας υψηλής εξειδίκευσης, έναντι 41,9% το 2010 και 36,5% το 2000 (Σχήμα 3). Η απασχόληση στα επαγγέλματα που δεν απαιτούν εξειδίκευση θα συνεχίσει και αυτή να αυξάνεται σταδιακά από 9,8% το 2000 και 10,2% το 2010 σε 11,2% το 2025.

Σχήμα 3: Ποσοστό απασχόλησης ανά επίπεδο δεξιοτήτων, 2000-25, (ΕΥ 27+), βασικό σενάριο (%)

Ωστόσο, αναμένεται να αυξηθεί η πολυπλοκότητα ακόμη και των θέσεων εργασίας για τις οποίες παραδοσιακά απαιτούνται χαμηλά ή καθόλου προσόντα. Κατά την αξιολόγηση των τάσεων αναφορικά με τις ανάγκες σε δεξιότητες δεν είναι αρκετό να εξετάζει κανείς το επίπεδο των προσόντων που απαιτούνται για μια θέση εργασίας, αλλά και πόσο πολύπλοκη ή μηχανική γίνεται αυτή η θέση. Για παράδειγμα, η γραμμή παραγωγής στον τομέα της μεταποίησης συνήθως είναι εργασία ρουτίνας, αλλά και πολλές διοικητικές θέσεις υποκαθίστανται πλέον από το Διαδίκτυο, καθώς αιτήσεις και αγορές γίνονται πια και διαδικτυακά. Η τεχνολογία επηρεάζει και τις θέσεις εργασίας υψηλής εξειδίκευσης. Πολλές χρηματοοικονομικές συναλλαγές ρουτίνας διεκπεραιώνονται με τεχνολογικά μέσα ενώ ήδη γίνονται πειράματα με αεροσκάφη χωρίς πιλότο.

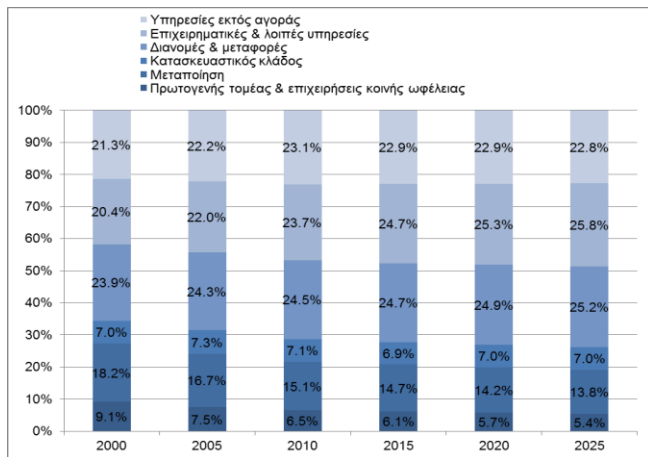
Στο μεσοδιάστημα μέχρι το 2025, σε όλα τα επίπεδα δεξιοτήτων θα αυξάνεται ολοένα το πλήθος των θέσεων εργασίας που δεν υποκαθίστανται εύκολα από την τεχνολογία, τις οργανωτικές αλλαγές ή την ανάθεση σε υπεργολάβους. Θα είναι εκείνες οι θέσεις που προϋποθέτουν σκέψη, επικοινωνία, οργάνωση και λήψη αποφάσεων από τον εργαζόμενο.

Σύμφωνα με προηγούμενες προγνώσεις, συνολικά, συνδυάζοντας τη ζήτηση λόγω επέκτασης και τη ζήτηση λόγω αντικατάστασης, οι περισσότερες ευκαιρίες απασχόλησης θα προϋποθέτουν προσόντα μεσαίου επιπέδου. Εάν όμως λάβουμε υπόψη τα πιο πρόσφατα στοιχεία του Cedefop, αυτό μπορεί να αλλάξει.

Οι προγνώσεις επισημαίνουν την αυξανόμενη ένταση δεξιοτήτων των θέσεων εργασίας, παράλληλα όμως αποτυπώνουν και μια πιο «στενή» αγορά εργασίας, όπου οι εργοδότες μπορεί να ζητούν άτομα με υψηλότερη εξειδίκευση για τις ίδιες θέσεις εργασίας. Για παράδειγμα, στο μεσοδιάστημα μέχρι το 2020 το αισιόδοξο σενάριο προβλέπει ότι το 43,7% των συνολικών ευκαιριών απασχόλησης θα απαιτεί προσόντα υψηλού επιπέδου και το 46% προσόντα μεσαίου επιπέδου. Το βασικό σενάριο κλείνει αυτή την ψαλίδα καθώς, σύμφωνα με αυτό, το 44% των συνολικών ευκαιριών απασχόλησης θα προϋποθέτει προσόντα υψηλού επιπέδου και το 45% προσόντα μεσαίου επιπέδου. Βάσει του απαισιόδοξου σεναρίου, τα ποσοστά των συνολικών ευκαιριών απασχόλησης που θα απαιτούν προσόντα υψηλού και μεσαίου επιπέδου ουσιαστικά συμπίπτουν (45,2%).

Οι προγνώσεις δείχνουν ότι οι περισσότερες νέες θέσεις εργασίας θα δημιουργηθούν στους τομείς της διανομής, των μεταφορών και της παροχής υπηρεσιών προς επιχειρήσεις. Ωστόσο οι αλλαγές στα ποσοστά απασχόλησης ανά τομέα φαίνεται να επιβραδύνονται (Σχήμα 4), ένδειξη ότι, ύστερα από μερικά έτη αναδιαρθρώσεων, η ευρωπαϊκή οικονομία θα αρχίσει να σταθεροποιείται.

Σχήμα 4: Ποσοστό απασχόλησης ανά τομέα, 2000-25 – βασικό σενάριο (EU 27+) (%)

Εργατικό δυναμικό πιο εξειδικευμένο, αλλά και πιο ηλικιωμένο

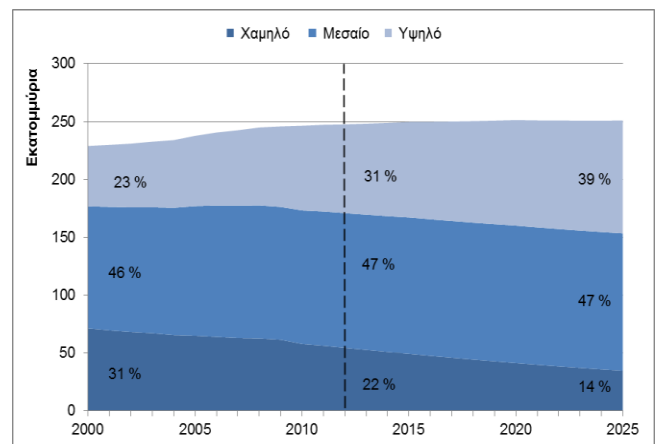
Οι συνολικές δημογραφικές τάσεις της αγοράς εργασίας δεν μεταβάλλονται από τα διαφορετικά σενάρια. Το εργατικό δυναμικό της Ευρώπης γερνάει και πολλοί εργαζόμενοι θα συνταξιοδοτηθούν. Ως αποτέλεσμα, το εργατικό δυναμικό – δηλ. τα άτομα που εργάζονται ή αναζητούν εργασία – προβλέπεται να μειωθεί ως ποσοστό του συνολικού πληθυσμού από 57% το 2009 σε 55,5% το 2025.

Αν και αναλογικά το μέγεθος του εργατικού δυναμικού θα μειωθεί, ο αριθμός των ατόμων που εργάζονται ή αναζητούν εργασία στην ΕΕ των 27+ θα αυξηθεί κατά 10 εκατομμύρια και άνω, από 240,3 εκατομμύρια το 2012 σε 250,9 εκατομμύρια το

2025 για διάφορους λόγους. Οι νέοι (όσοι παρακολουθούν προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στους εργαζόμενους ή αναζητούντες εργασία) εισέρχονται στην αγορά εργασίας πιο κοντά στα 30. Ο αριθμός των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας θα αυξηθεί λόγω παράτασης του εργασιακού βίου, ενώ αναμένεται να επιδιώξουν εισόδο στην αγορά εργασίας και περισσότερες γυναίκες.

Ο αριθμός των ατόμων με προσόντα υψηλού επιπέδου θα εξακολουθήσει να αυξάνεται (Σχήμα 5), καθώς οι νέοι έχουν συνήθως περισσότερα προσόντα από όσους συνταξιοδοτούνται.

Σχήμα 5: Εργατικό δυναμικό – ποσοστό ανά επίπεδο προσόντων, 2000-25, (EU 27+), βασικό σενάριο

Έως το 2025 το ποσοστό του εργατικού δυναμικού με προσόντα υψηλού επιπέδου αναμένεται να αυξηθεί σε 39% έναντι 30% το 2010 και 23% το 2000. Τα άτομα με προσόντα μεσαίου επιπέδου θα αντιπροσωπεύουν το 47% του εργατικού δυναμικού, όπως και το 2010 και έναντι σχεδόν 46% το 2000. Ωστόσο, το ποσοστό των ατόμων με χαμηλά ή καθόλου προσόντα θα μειωθεί κατακόρυφα σε 14% του εργατικού δυναμικού το 2025, έναντι 24% το 2010 και 31% το 2000.

Και τα τρία σενάρια δείχνουν ότι η αύξηση των ατόμων με προσόντα υψηλού επιπέδου θα επιτρέψει στην ΕΕ να επιτύχει τον στόχο του 40% των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών με τριτοβάθμιο μορφωτικό επίπεδο έως το 2020. Το ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση ⁽¹⁾ αναμένεται και αυτό να είναι χαμηλότερο από τον στόχο του 10 % που έχει θέσει η ΕΕ, καθώς οι νέοι αποφοιτούν από πιο υψηλόβαθμα επίπεδα και ενθαρρύνονται να συνεχίζουν την εκπαίδευση ή την κατάρτιση.

Αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης δεξιοτήτων

Όλες οι προγνώσεις, όπως και αυτές του Cedefop, βασίζονται σε τάσεις και δεν μπορούν να λαμβάνουν υπόψη κάθε πιθανή εξέλιξη. Οι επαναστατικές τεχνολογίες, οι νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας και η επιτυχής αντιμετώπιση προβλημάτων όπως η ανεργία των νέων μπορεί να επηρεάσουν τις εξελίξεις κατά την περίοδο που καλύπτει η πρόγνωση.

⁽¹⁾ Ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας μεταξύ 18 και 24 που έχει ολοκληρώσει μόνον τον πρώτο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης το πολύ και δεν παρακολουθεί πλέον προγράμματα εκπαίδευσης ή κατάρτισης (Eurostat/Ερευνα για το εργατικό δυναμικό)

Ωστόσο, ο βραχυπρόθεσμος αντίκτυπος των εξελίξεων αυτών θα είναι κατά πάσα πιθανότητα μικρός και οι τάσεις που διαφαίνονται στις προγνώσεις του Cedefop είναι σταθερές.

Τόσο από τις προγενέστερες όσο και τις πιο πρόσφατες προγνώσεις του Cedefop προκύπτει αύξηση του μέσου όρου ηλικίας και των προσόντων του εργατικού δυναμικού και ότι οι θέσεις εργασίας σε όλα τα επίπεδα δεξιοτήτων γίνονται λιγότερο μηχανικές και περισσότερο απαιτητικές. Τα τρία σενάρια της τελευταίας πρόγνωσης δείχνουν επίσης ότι μεσοπρόθεσμα θα υπάρξουν αναντιστοιχίες δεξιοτήτων (ελλείψεις δεξιοτήτων και υπερειδίκευση) στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας.

Οι ελλείψεις σε δεξιότητες, που συχνά αφορούν εξειδικευμένες δεξιότητες (οι εργοδότες αναφέρουν επί του παρόντος ελλείψεις στους τομείς των θετικών επιστημών, της πληροφορικής, των μαθηματικών και της μηχανικής), μεταβάλλονται με την πάροδο του χρόνου. Μπορούν να αντιμετωπιστούν με τη συνεχιζόμενη κατάρτιση και τον προσανατολισμό των νέων προς μαθησιακά αντικείμενα όπου οι ελλείψεις παραμένουν. Παρά την τάση προς πιο απαιτητικές θέσεις εργασίας, η υψηλή ανεργία και η αναιμική ζήτηση μπορεί να καταλήξουν στο να διαθέτουν πιο υψηλή ειδίκευση οι εργαζόμενοι από εκείνη που απαιτούν οι διαθέσιμες θέσεις εργασίας. Όταν η υπερειδίκευση αποκτά χαρακτηριστικά μονιμότητας, έχει ως πιθανό επακόλουθο τη μείωση της παραγωγικότητας. Τα άτομα χάνουν το κίνητρό τους. Οι δεξιότητές τους που δεν αξιοποιούνται ή δεν αναπτύσσονται απαξιώνονται. Όσοι χάνουν την εργασία τους σε περίοδο ύφεσης μπορεί να εξελιχθούν σε μακροχρόνια ανέργους ακριβώς επειδή οι δεξιότητές τους και η στάση τους απέναντι στην εργασία υποβαθμίζονται. Σύμφωνα με τις υπάρχουσες ενδείξεις οι νέοι θα εξακολουθήσουν να αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες στην εύρεση εργασίας παρά το γεγονός ότι θα είναι λιγότεροι και θα διαθέτουν υψηλότερα προσόντα. Ταυτόχρονα, οι εργασιακές προοπτικές για άτομα χαμηλής ειδίκευσης κατά πάσα πιθανότητα θα επιδεινωθούν.

Το βασικότερο ίσως μήνυμα από τα σενάρια για το 2025 είναι ότι, ακόμη κι αν υπάρξει ισχυρή οικονομική ανάκαμψη, δεν πρέπει να μπει σε δεύτερη μοίρα η αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο η Ευρώπη αναπτύσσει και χρησιμοποιεί τις δεξιότητες. Ανεξάρτητα από το πόσο καλά πηγαίνει η οικονομία, πρέπει ο καθένας να διαθέτει τις «σωστές» δεξιότητες για να εισέλθει και να παραμείνει στην αγορά εργασίας. Το να είναι κανείς υπερειδικευμένος διαφέρει πολύ από το να μην διαθέτει τα ενδεδειγμένα προσόντα. Σε καιρούς ύφεσης, κάποιος μπορεί να αποδέχονται θέσεις εργασίας για τις οποίες διαθέτουν περισσότερα ή λιγότερα προσόντα από τα ενδεδειγμένα. Κάποιοι άλλοι όμως μπορεί να μένουν άνεργοι ανεξάρτητα από το επίπεδο των προσόντων τους. Όταν ανάμεσα στη ζήτηση για δεξιότητες και στις γνώσεις τους υπάρχει αναντιστοιχία, τα άτομα αυτά ουσιαστικά δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα για τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας.

Ο επαγγελματικός προσανατολισμός παίζει σημαντικό ρόλο στην καλύτερη αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης δεξιοτήτων, ανεξάρτητα από το εάν η οικονομική συγκυρία είναι καλή ή κακή. Η αύξηση της κινητικότητας μπορεί να συμβάλει στη μείωση μεγάλου αριθμού των δυσαναπλήρωτων θέσεων εργασίας που υφίστανται παράλληλα με την υψηλή ανεργία.

Η Ευρώπη έχει αναλάβει δράση για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων. Τον Δεκέμβριο του 2012 η Ευρωπαϊκή

Επιτροπή εισηγήθηκε τρία μέτρα. Πρώτον, **θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία**: οι νέοι έως 25 ετών θα λαμβάνουν μια προσφορά εργασίας, συνεχιζόμενη εκπαίδευση, μαθητεία ή άσκηση, εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που εξέρχονται από την εκπαίδευση ή καθίστανται άνεργοι. Δεύτερον, **θέσπιση πλαισίου ποιότητας** της πρακτικής άσκησης, ώστε να μπορούν οι νέοι να αποκτούν εργασιακή εμπειρία υψηλής ποιότητας και να μην γίνεται εκμετάλλευση των εκπαιδευόμενων ως φθηνό εργατικό δυναμικό. Τρίτον, δημιουργία **ευρωπαϊκής συμμαχίας** για τη βελτίωση των θέσεων μαθητείας. Αυτή αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εξασφάλιση ευρύτερων συνεργασιών για την προώθηση της μάθησης και της κατάρτισης στην εργασία.

Σημαντικό ρόλο όμως παίζουν και οι επιχειρήσεις. Χωρίς την ενεργή συμμετοχή τους, κάθε προσπάθεια να εισέλθουν οι νέοι στην αγορά εργασίας είναι καταδικασμένη σε αποτυχία. Οι αποδοτικές επιχειρήσεις προσαρμόζονται στις αλλαγές που αφορούν παράγοντες της παραγωγής, όπως η τιμή των εμπορευμάτων, της ενέργειας ή των κεφαλαίων. Σήμερα αυτό που αλλάζει είναι η προσφορά του ανθρώπινου κεφαλαίου. Εάν θέλουν να ευημερήσουν, οι επιχειρήσεις πρέπει να σκεφτούν σοβαρά πώς θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν ένα εργατικό δυναμικό με υψηλότερα προσόντα, ώστε να εξασφαλίσουν πλεονέκτημα έναντι του ανταγωνισμού.

Η πρόγνωση προσφοράς και ζήτησης δεξιοτήτων συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Progress (κοινωνικό πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική αλληλεγγύη (2007-13), το οποίο τελεί υπό τη διαχείριση της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
 Δεδομένα των προγνώσεων δεξιοτήτων: www.cedefop.europa.eu
 Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις ανάγκες για δεξιότητες στην Ευρώπη: Πανόραμα δεξιοτήτων της ΕΕ (<http://euskills panorama.ec.europa.eu/>)

Ενημερωτικό σημείωμα – 9081 EL

Αριθμός καταλόγου: TI-BB-13-006-EL-N

ISBN 978-92-896-1280-7, doi: 10.2801/3230

Copyright © Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop), 2013

Με την επιφύλαξη όλων των δικαιωμάτων.

Τα ενημερωτικά σημειώματα εκδίδονται στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ελληνικά, ισπανικά, ιταλικά, πολωνικά, πορτογαλικά και τη γλώσσα της εκάστοτε χώρας που αναλαμβάνει την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για να τα λαμβάνετε σε τακτική βάση, στείλτε μας μήνυμα στην ακόλουθη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: briefingnotes@cedefop.europa.eu

Μπορείτε να βρείτε προηγούμενα ενημερωτικά σημειώματα και εκδόσεις του Cedefop στη διεύθυνση:

<http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications.aspx>

T.Θ. 22427, 551 02 Θεσσαλονίκη, Ελλάδα/Greece

Ευρώπης 123, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα/Greece

Τηλ. (30) 2310490111, Φαξ (30) 2310490020

E-mail: info@cedefop.europa.eu

visit our portal www.cedefop.europa.eu